

ÓÐINN OG BRÆÐUR HANS HEIMUR VERÐUR TIL

IÐUNN
STEINSDÓTTIR
ENDURSEGIR
HLUTA
SNORRA-EDDU
FYRIR BÖRN

KENNSLULEIÐBEININGAR OG VERKEFNI

NÁMSGAGNASTOFNUN
09839

INNGANGUR

ÁGÆTV KENningarAR

Mig hafði lengi langað til að skrifa um okkar forna menningararf, sem Snorri Sturluson skráði í *Snorra Eddu*, og gera hann aðgengilegan börnum. Ýmsir höfundar, erlendir og íslenskir, hafa skrifað bækur og smásögur þar sem ein og ein saga er tekin út úr og byggt upp í kringum hana. Þetta eru yfirleitt skemmtilegar frásagnir en gefa ekki heildarmynd af þessum heimi.

Ég lét svo verða af því að setjast niður og skrifa þessa bók sem er sú fyrsta af þremur. Legg áherslu á að þetta er ekki kennslubók í ásatru heldur endursögn á sögunum úr *Gylfaginningu* og að hluta til úr *Skáldskaparmálum* eins og ég skil þær. Trúlega verða ekki allir sem hafa sökkst sér niður í þessi fræði sammála túlkun minni á ýmsum smáatriðum af því að hver sem les norræna goðafræði fær eigin sýn á þau og túlkar þau á sinn hátt. Og það er einmitt kostur þessara fornu fræða hve margt við getum lesið út úr þeim.

Eftir að hafa lesið og glugga í fræðibækur, ekki síst bók Anders Bæksted *Goð og hetjur í heiðnum sið*, skýrðust fyrir mér eiginleikar og hlutverk hinna ýmsu goða og gyðja. Reynt er að draga fram persónuleika þeirra ekki síst með samtölum. Samtölin eru að sjálfsögðu tilbúningur en gagnleg til að gefa persónunum líf. Mig langaði að rekja efnið í eins réttri röð og mögulegt væri. Það var að vísu nokkuð erfitt því að í þessu sögusafni rekur sig oft hvað á annars horn og ekki liggur alltaf ljóst fyrir hver tímaröðin er. Einnig var erfitt að átta sig á staðsetningu hluta, eins og til dæmis Ásgarðs. Var hann á himni eða jörðu? Ég leitaði til nokkurra fræðimanna og þeim bar saman um að það vissi enginn, ég yrði bara að mynda mér skoðun á því sjálf. Niðurstaðan varð því að hafa hann hátt uppi á fjöllum í miðju jarðar enda lærði ég, barn í skóla, að hann væri þar! Síðan byggja goðin að sjálfsögðu brú til himins, sem er regnboginn.

Eftir því sem ég vann lengur og las og grúskaði opnaðist það betur fyrir mér að þetta er töfraheimur og íbúarnir töframenn. Það þýddi þess vegna ekki að vera að ergja sig yfir því hvort einhver smáatriði pössuðu eða ekki, enda eru goðin síst í smáatriðunum!

NOTKUN

Ég sé fyrir mér ýmsa möguleika á því hvernig hægt sé að nota þessa bók í skólanum:

Kennari getur lesið bókina fyrir bekkinn í nestistímum og leyft svo nemendum að glíma við verkefnið hverjum fyrir sig eða nokkrum saman. Eða lofað bekknum að hlusta á hana af geisladiski sem verður fáanlegur innan tíðar. Lesið og skrifað jafnóðum hjá sér athugasemdir í litla bók.

Nemendur geta sjálfir lesið bókina og fengið eftir á að velja sér verkefni úr henni til að vinna. Þeir geta myndað litla hópa, þriggja til fjöggra manna sem lesa kaflana saman og vinna svo saman úr þeim.

Sjálfsagt er að vinna sem fjölbreyttust verkefni við bókina. Það má hugsa sér að lesa, skrifa, teikna, ræða saman, kynna fyrir öðrum, jafnvel að semja tónlist við ákveðin atriði, búa til veggspjöld eða líkön, útbúa glærusýningu, taka upp leikin atriði á myndband og taka viðtöl við persónur bókarinnar.

SAGNAGERÐ

Þetta efni er upplagt til sagnagerðar, ekki síst munnlegrar enda eru þetta upphaflega munnmælasögur sem hafa gengið frá kynslóð til kynslóðar.

Ef kennari vill frekar að nemendur skrifi sögurnar sínar gæti hann látið þá hafa sérstaka stílabók fyrir þær. Til dæmis gætu allir verið með eins bók, gula, rauða, græna eða bláa. Ég hef sjálf sem kennari góða reynslu af slíku. Nemendur gætu þá unnið verkefnið sem þeir svara skriflega í sömu bók sem yrði þeirra Edda!

SAMLESTUR

Í Óðni og bræðrum hans er heilmikið af samtölum. Sumir kaflarnir gætu því hentað vel til samlestrar og ég hef á fjórum stöðum í þessum leiðbeiningum sett kafla eða hluta þeirra upp í samtalsformi. Nemendur geta lesið saman en einnig gætu þeir gengið lengra og leikið þessa kafla.

Hægt er að festa á myndband þegar nemendur lesa upp eða leika atriði úr bókinni. Svo má halda sýningu og bjóða gestum í heimsókn, krökkum úr öðrum bekkjum, kennurum, foreldrum.

LESSKILNINGUR

Bein lesskilningsverkefni sem geta stuðlað á betri skilningi nemenda á efninu eru unnin úr fimm köflum. Ýmsar spurningar í verkefnum reyna einnig á les- eða textaskilning.

*Gangi ykkur vel.
Íðunn Steinsdóttir*